

Agendapunt :
 Voorstelnummer :
 Raadsvergadering : 25 september 2014
 Naam opsteller : Eline van Braak
 Informatie op te vragen bij : Eline van Braak
 Portefeuillehouder(s) : Jan Mesu
 Zaaknummer :
 Registratienummer : RAAD140134

Onderwerp: Transitie WNK Bedrijven

Aan de raad,

Beslispunt:	1. De jaarrekening 2013 WNK voor kennisgeving aan te nemen 2. In te stemmen met het beschikbaar stellen van middelen voor 2014-2018 voor de transitie naar WNK Personeelsdiensten aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland 3. Akkoord te gaan met het uitgangspunt ingaande 2015 tot 2018 om 60% van het vrij te besteden Participatiebudget in te zetten bij WNK Personeelsdiensten. Jaarlijks wordt door de gemeenten bepaald hoe dit budget wordt ingezet. 4. De volgende zienswijze op de begroting 2015 WNK bij het AB WNK in te dienen: a. Er zijn regionale afspraken gemaakt over de gemeenschappelijke regelingen (zie bijlage 4). Wij verzoeken het AB WNK met een voorstel te komen hoe daarop aan te sluiten; b. De WNK begroting voldoet niet aan de BBV voorschriften. Wij verzoeken het AB WNK om de begroting zodanig aan te vullen, dat deze daaraan wel voldoet; c. De transitie is een ingrijpende ontwikkeling, allereerst voor het bedrijf zelf, en ook voor de gemeenten in haar relatie tot WNK. Wij verzoeken het AB WNK daarom om de gemeenteraad via de reguliere P&C cyclus, in casu eens per 4 maanden (mei, september en januari) te informeren over de voortgang van de realisatie van de begrotingsdoelstellingen.
--------------------	---

1. Waar gaat dit voorstel over?

Bestuurlijke context

In juli 2014 zijn de jaarstukken 2013 en de programmabegroting 2015 ontvangen van de Gemeenschappelijke Regeling WNK Noord Kennemerland. Ingevolge artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun

zienswijzen naar voren brengen over de jaarrekening en de ontwerpbegroting bij het Dagelijks Bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling. Deze zienswijzen worden betrokken bij de behandeling van de jaarrekening en de ontwerpbegroting die aan het Algemeen Bestuur (AB) ter vaststelling worden aangeboden.

Besluitvorming over de jaarstukken 2013 en de programmabegroting 2015 vindt plaats in de vergadering van het AB van oktober 2014. Uiterlijk 1 oktober 2014 moet een zienswijze op de begroting 2015 bij het DB van WNK zijn ingediend.

Eerder heeft uw raad de uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. De van WNK ontvangen documenten zijn beoordeeld en getoetst aan deze uitgangspunten. De uitkomsten van deze beoordeling / toetsing zijn in dit voorstel opgenomen.

Middels dit voorstel worden drie onderwerpen behandeld die betrekking hebben op de Gemeenschappelijke Regeling (GR) het Werkvoorzieningschap Noord Kennemerland (WNK):

1. De **Jaarrekening 2013 WNK** wordt ter kennisgeving aangeboden
2. Uw raad wordt verzocht besluiten te nemen waardoor WNK Bedrijven zijn **Bedrijfsplan WNK 2014-2018** kan uitvoeren, waaronder het beschikbaar stellen van een **transitiebudget**
3. Uw raad wordt in staat gesteld hun zienswijze op de **Begroting 2015 WNK** kenbaar te maken

Maatschappelijke context

WNK Bedrijven is een Gemeenschappelijke Regeling waarin acht gemeenten (met ingang van 1-1-2015 6 gemeenten) samenwerken, t.w. Alkmaar, Heerhugowaard, Bergen, Castricum, Heiloo, Langedijk, Graft-de Rijk en Schermer. Op dit moment voert WNK de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) uit voor de 8 gemeenten. Daarnaast kopen gemeenten re-integratietrajecten in bij WNK. Door de komst van de Participatiewet per 1 januari 2015 verandert het wettelijk en financieel kader waarin WNK opereert.

De kern van de nieuwe Participatiewet is dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (in termen van lagere loonwaarde) hun werkgelegenheid niet meer vinden binnen de muren van SW-bedrijven, maar zoveel als mogelijk bij reguliere werkgevers. Alleen daar waar dat gezien de individuele problematiek van werknemers uitgesloten is blijft een beschut-werken-functie in tact. Vanaf 1 januari 2015 is instroom in de SW niet meer mogelijk en zal deze voorziening door natuurlijk verloop langzaam uitsterven. Bestaande SW-ers behouden hun rechten. SW-bedrijven moeten zich aan deze nieuwe situatie aanpassen. Bijvoorbeeld door hun productie-werkgelegenheid binnen de muren van eigen bedrijven te vervangen door het vinden van werkgelegenheid bij werkgevers, vergelijkbaar met een regulier detachingsbureau.

De Participatiewet gaat gepaard met forse bezuinigingen op het Participatiebudget (waarmee gemeenten re-integratietrajecten inkopen) en op de vergoeding die gemeenten van het Rijk krijgen om de SW plekken van te betalen. Bovendien hebben de deelnemende gemeenten

geëist dat de gemeentelijke bijdrage aan WNK Bedrijven op korte termijn naar nul wordt teruggebracht. Hierdoor lopen de inkomsten van WNK de komende jaren flink terug. Om ook de komende jaren het hoofd boven water te kunnen houden is het dus nodig dat WNK wordt omgevormd.

Jaarrekening 2013 WNK

Op 25 juni 2014 heeft het Algemeen Bestuur van WNK Bedrijven de jaarrekening 2013 vastgesteld (zie bijlage 1). De rekening is afgesloten met een voordelig saldo van € 155.000,- na bestemming (zonder de (jaarlijkse) gemeentelijke bijdrage van € 1.136.000 is er echter sprake van een negatief bedrijfsresultaat van € 1.134.000). Het saldo wordt toegevoegd aan de Algemene Reserve van WNK Bedrijven. In dit resultaat zijn alle aan de bedrijfsvoering gerelateerde kosten en opbrengsten opgenomen. Ook de loonkosten van het SW-personeel en de Rijkssubsidie zijn hierin opgenomen. WNK-breed laat het exploitatieresultaat een stijging zien van € 122.000,- ten opzichte van de begroting en € 917.000,- ten opzichte van 2012. Vanaf pagina 53 van de jaarrekening vind u een uitgebreide analyse aan van de behaalde resultaten. Zowel het programma Economische arbeidstoeleiding (+80 dzd.) als het SW-programma (+75 dzd.) hebben bijgedragen aan het positieve exploitatieresultaat.

In juli 2013 verwachtte WNK nog een uiteindelijk nadelig exploitatie saldo van € 363.000. De uitwerking van verschillende (bezuinigende en omzetverhogende) maatregelen zijn met succes afgerond. Voor de werkbedrijven geldt onverminderd dat bijna alle resultaten beter zijn dan voorgaand jaar. Daarnaast is 2013 het jaar geweest waarin de eerste voorbereidende stappen zijn gezet in de aanloop naar de op handen zijnde transitie. Daarom is een aantal activiteiten dat in de toekomst niet meer tot de corebusiness van WNK horen of onvoldoende zullen bijdragen aan het resultaat van WNK, beëindigd. Met verschillende grote werkgevers (Vomar, PostNL) zijn afspraken gemaakt over het leveren en begeleiden van personeel.

Ten aanzien van de jaarrekening 2013 WNK adviseert het college:

- *De jaarrekening 2013 WNK voor kennisgeving aan te nemen*

Bedrijfsplan WNK 2014-2018

Eind 2013 heeft het Algemeen Bestuur van WNK (AB WNK) opdracht gegeven voor een transitie van het bedrijf. Belangrijkste aanleiding hiervoor is de komst van de nieuwe Participatiewet per 1 januari 2015, de bezuinigingen die hiermee gepaard gaan en de eis van de gemeenten de gemeentelijke bijdrage naar nul terug te brengen.

Op 18 december 2013 heeft het AB WNK een transitie-manager aangesteld met de volgende opdracht:

- de gemeentelijke bijdrage per 01-01-2015 teruggebracht naar € 0 (inmiddels bijgesteld naar 'zo snel mogelijk' naar €0)
- de bedrijfsvoering is participatiewet-proof en faciliteert de ontwikkeling van het SRA samenwerkingsverband (inmiddels overgegaan op een ISD-HAL resp. Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo (BUCH) verband)

- de effecten van de transitie voor de werkgelegenheid bij WNK zijn in beeld
- de bedrijfsvoering voldoet aan de uitgangspunten van het dienstverleningsmodel
- de bedrijfsvoering is geherstructureerd in termen van efficiency en effectiviteit en is financieel gezond, met een zo laag mogelijk risico voor de deelnemende gemeentes.

Het Algemeen Bestuur heeft op 31 maart 2014 ingestemd met de strekking en inhoud van het 'Uitvoeringsplan Transitie WNK Bedrijven' en vervolgens een opdracht gegeven tot het opstellen van een WNK Bedrijfsplan 2014-18. Het WNK heeft de raden hiervan begin april van op de hoogte gesteld. Het Algemeen bestuur van het WNK heeft het bedrijfsplan op 25 juni vastgesteld. Uit het bedrijfsplan blijkt dat de core business van het bedrijf verandert: het ondernemen met eigen SW-bedrijven wordt vervangen door het ondernemen met mensen met lage loonwaarde. De transitie moet van WNK een dienstverlener voor werkgevers maken i.p.v. een producent voor opdrachtgevers. Deze verandering komt tot uitdrukking in de voorgestelde wijziging van de handelsnaam: niet meer WNK Bedrijven maar: WNK Personeelsdiensten: "een bijzondere intermediair met bijzondere werknemers voor gewone werkgevers".

De jaren 2014-2018 zullen in teken staan van planmatig saneren (afstoten van bedrijfsruimtes, installaties, machine/wagenpark; fuseren van 4 bedrijfsbureaus; afscheid nemen van boventallig personeel; beëindigen niet-rendabele bedrijfsactiviteiten), het genereren van nieuwe inkomsten via het nieuwe verdienmodel en het vinden van werkgelegenheid in de personeelsformatie. Dit om te komen tot een sluitende exploitatie, nu en in de toekomst.

Meer informatie over het bedrijfsplan vindt u in de bestuurlijke samenvatting bij het bedrijfsplan WNK personeelsdiensten 2014-2018 (bijlage 2). Voor zaken met betrekking tot de bedrijfsvoering zoals in het bijgevoegde bedrijfsplan 2014 – 2018 is opgenomen, is de raad formeel niet bevoegd een zienswijze te geven, echter het Algemeen bestuur van WNK heeft aangegeven suggesties inzake bedrijfs- en uitvoeringsplan graag tegemoet te zien.

Transitiebudget

De transitie is begroot op in totaal € 3,6 mln verdeeld over een periode van 5 jaar. Het WNK heeft onvoldoende eigen middelen om de kosten van de transitie te kunnen dragen: eind 2013 beschikt het WNK over een algemene reserve van ca. € 150.000. In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat tekorten die ontstaan bij WNK bedrijven door gemeenten worden afgerekend. De afrekening vindt plaats naar rato van het in standardeenheden (SE) uitgedrukt aantal personen dat in de gemeente zijn woonplaats heeft.

WNK vraagt de gemeenteraden nu dit transitiebudget beschikbaar te stellen. In onderstaande tabel is opgenomen welke kosten per jaar en per gemeente worden verwacht. De bijdrage is bepaald naar rato van het aantal SE per gemeente. Een toelichting op deze tabel vindt u in paragraaf 9 van de bestuurlijke samenvatting van het Bedrijfsplan (bijlage 2)

Tabel 1. Transitieprogramma WNK 2014-2018 (uit: bedrijfsplan WNK 2014-2018)

	2014	2015	2016	2017	2018	Totaal
Personeel	€ 207.155	€ 956.710	€ 621.472	€ 419.567	€ 55.362	€ 2.260.267
Huisvesting	€ 35.000	€ 362.000	€ -	€ -	€ -	€ 397.000
Vervreemding werkbodrijven	€ 204.962	€ 10.900	€ -	€ -	€ -	€ 215.862
Diverse kosten	€ 329.870	€ 199.000	€ 174.000	€ 24.000	€ -	€ 726.870
Totaal	€ 776.987	€ 1.528.610	€ 795.472	€ 443.567	€ 55.362	€ 3.600.000

Tabel 2. Transitieprogramma WNK 2014-2018, verdeling per gemeente

Gemeente	Begroting SE's 2014	Transitiebudget				
		2014	2015	2016	2017	2018
Alkmaar	477,8	427.000	840.000	437.100	243.800	30.600
Bergen	67,6	60.400	118.800	61.800	34.500	4.300
Castricum	35,1	31.400	61.800	32.100	17.900	2.200
Graft de Rijp	4,8	4.200	8.400	4.300	2.400	300
Heerhugowaard	159,8	142.800	281.000	146.200	81.500	10.200
Heiloo	52,4	46.800	92.200	48.000	26.700	3.400
Langedijk	61,3	54.800	107.900	56.100	31.300	3.900
Schermer	10,6	9.500	18.600	9.700	5.400	700
Buitengebied	24,5	-	-	-	-	-
Totaal	893,9	776.900	1.528.700	795.300	443.500	55.600

Met de transitie zoals beschreven in het bedrijfsplan WNK 2014-2018, verwacht het WNK een aantal financiële slagen te kunnen maken:

- De gemeentelijke bijdrage daalt van € 1,209 mln. in 2014 naar € 0 in 2017
- De korting van de rijkssubsidie (van € 0,569 mln. naar € 1,768 mln. 2015-2020) wordt volledig opgevangen
- De transitiekosten van € 3,6 mln. worden vanaf 2017 volledig terugbetaald aan de GR-leden
- Financieel voordeel voor GR-leden door investeren (schadelastbeperking en btw-voordeel)

Inzet Participatiebudget bij WNK

Het WNK vraagt gemeenten de komende jaren een vast percentage van hun beschikbare Participatiebudget te besteden bij WNK. Op die manier kan WNK zeker zijn van bepaalde inkomsten waardoor er een basis is voor de transitie en het opbouwen van het nieuwe bedrijf. Het Bedrijfsplan WNK 2014-2018 gaat uit van het feit dat de deelnemende gemeenten 60% van het vrij te besteden Participatiebudget inzetten bij WNK. 60% is het gemiddelde percentage dat de GR gemeenten van hun Participatiebudget in 2013 hebben besteed bij WNK (zie onderstaande tabel).

Tabel 3. Besteding participatiebudget 2013 per gemeente

P. budget 2013	besteed WNK in %	
Alkmaar	3.343.138	2.071.776 62%
Bergen	303.732	180.361 59%
Castricum	121.441	189.711 156%
HHW	705.931	417.100 59%
Heiloo	168.221	28.182 17%
Langedijk	210.943	43.815 21%
Schermer	38.272	9.121 24%
Graft	44.232	8.681 20%
	4.935.910	2.948.747 60%

De beoogde 60% wordt als volgt gedefinieerd:

Het nieuwe Participatiebudget wordt opgebouwd uit een aantal componenten:

- 'oude' Participatiebudget
- 'oud' SW:
- nieuwe doelgroep arbeidsgehandicapten (voorheen Wajong)
- nieuwe doelgroep beschut werk

Omdat WNK nu en in de komende jaren de 'oude' Sociale Werkvoorziening blijft uitvoeren, kunnen de kosten hiervoor als een verplichte post worden gezien. Wat netto overblijft na aftrek van deze verplichting (de kosten die we als gemeenten in ieder geval hebben voor de oude SW doelgroep) is in principe beschikbaar voor re-integratie (WWB, Wajong, begeleiding beschut werk) en voor de verdeling 60-40. Voor de BCH gemeenten is in tabel 4 uitgewerkt om welke bedragen het gaat in 2015, gebaseerd op het voorlopige Participatiebudget 2015.

Tabel 4. Voorlopig Participatiebudget verdeeld over 60-40%

Voorlopig P-budget 2015 (juni 2014)	P-budget (klassiek plus nieuwe doelgroepen)	60% (vast te besteden bij WNK)	40% (vrij besteedbaar)
Bergen	€ 257.502	€ 154.501	€ 103.001
Castricum	€ 171.493	€ 102.896	€ 68.597
Heiloo	€ 185.580	€ 111.348	€ 74.232

Wij adviseren u hiermee akkoord te gaan onder de voorwaarde van de huidige toedeling van de budgetten vanuit het rijk en voor de periode van de transitie (tot 2018). Op korte termijn gaan we als gemeenten in gesprek met WNK om afspraken te maken over de producten en de kwaliteit die wij de komende periode van WNK verwachten. Daarbij werken wij toe naar contractueel vastgelegde afspraken en resultaatverplichtingen. Deze moeten voor 1 januari 2015 zijn vastgelegd. Gemeenten geven aan hoe het budget wordt ingezet en wat zij op dit punt bij WNK willen inkopen, op basis van opdrachtgever- opdrachtnemerschap. Jaarlijks wordt beoordeeld of de gemaakte contractueel vastgelegde afspraken met het WNK over de inzet van de middelen zijn nagekomen, of de beoogde resultaten zijn bereikt en of de afspraken moeten worden aangepast.

Ten aanzien van het Transitieplan WNK 2014-2018 adviseert het college:

- *In te stemmen met het beschikbaar stellen van middelen voor 2014-2018 voor de transitie naar WNK Personeelsdiensten aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland*
- *Akkoord te gaan met het uitgangspunt ingaande 2015 tot 2018 om 60% van het vrij te besteden Participatiebudget in te zetten bij WNK Personeelsdiensten. Jaarlijks wordt door de gemeenten bepaald hoe dit budget wordt ingezet.*

Begroting 2015

Het Algemeen Bestuur van WNK heeft de begroting op 25 juni 2014 in concept vastgesteld (zie bijlage 3). De Provincie Noord Holland heeft uitstel verleend voor het indienen van de begroting, en wel tot 15 november 2014. Voordat het Algemeen Bestuur van WNK (AB WNK) de begroting vaststelt, worden de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze hierop mee te geven aan het AB WNK. Deze moeten de gemeenten voor 1 oktober 2014 bij het AB WNK indienen.

Basis begroting

De begroting 2015 is opgesteld op basis van het Bedrijfsplan WNK Personeelsdiensten 2014-2018. Hoofdpunten van dit plan zijn: Saneren, Terugverdienen en Inbesteden door de aangesloten GR-leden, om te komen tot een sluitende exploitatie, nu en in de toekomst.

Uitgangspunten van de begroting zijn:

- Een gematigd investeringsprogramma (vervanging)
- De gemeentelijke bijdrage voor 2015 is € 1.182 per medewerker. Dit is een daling van 10 % ten opzichte van 2011 conform de bovenregionale afspraken gemeenschappelijke regelingen (€ 1.313 per medewerker). Voor de meerjarenbegroting gaat WNK Bedrijven uit van een daling voor 2016 en een budget neutrale uitvoering voor 2017 en verder.
- De personele sterkte is gebaseerd op de te verwachte gegunde opdrachten en de ingezette weg naar verdere professionalisering. Er is gecalculeerd met een ambtelijke loonstijging van 0%. Ook is gerekend met een stijging van 0% van de SW-lonen (sociale werkvoorziening). Voor de rijksbijdrage WSW wordt uitgegaan van een bedrag van € 25.503,- per SE. Hierbij is rekening gehouden met de korting op de rijksbijdrage.

De ingediende begroting voldoet niet geheel aan de BBV (besluit begroting en verantwoording) voorschriften. Deze geven aan dat er een toelichting moet zijn op aanmerkelijke verschillen met het begrotingsjaar ervoor, in dit geval 2014. Ook ontbreekt een uitgebreide programmabegroting plus een toelichting daarop.

Financieel

Als gevolg van de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015, wordt de huidige rijksbijdrage per SE, als één onverdeeld budget opgenomen in het participatiebudget. Er wordt geen taakstelling meer door het Rijk opgelegd. De huidige SW medewerkers behouden hun rechten, zodat binnen het participatiebudget rekening moet worden gehouden met de budgettaire verplichtingen die hieruit voortvloeien.

Het financiële overzicht van de programmabegroting 2015 staat op pagina 12. Totaal laat dit overzicht na bestemming een voordelig exploitatieresultaat zien van € 156.000.

Weerstandvermogen

Op dit moment is het weerstandvermogen van WNK onvoldoende om de risico's af te dekken. In 2014 is, tot nu toe, in de reserve positie nauwelijks verbetering gekomen. In het eerder genoemde Bedrijfsplan 2014-2018 zijn maatregelen opgenomen, ook gericht op de eigen bedrijfsvoering, die moeten leiden tot een structureel sluitende exploitatie, met vanaf 2017 een budget neutrale uitvoering. Volgens de uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (door de raad in 2012 vastgesteld) is als lijn gekozen dat het weerstandvermogen maximaal 2,5% van de totale lasten mag zijn; alleen bij zwaarwegende redenen kan hiervan worden afgeweken. Hiernaast heeft het WNK in haar bedrijfsplan aangegeven de transitiekosten vanaf 2017 aan de deelnemende gemeenten terug te betalen.

Gemeentelijke bijdrage

De huidige stand van zaken is dat er voorzien wordt dat de gemeentelijke bijdrage wordt afgebouwd naar € 0,- in 2017, op basis van de gemaakte afspraken en opgenomen in het Bedrijfsplan 2014-2018. Vanaf 2012 wordt per jaar een efficiency korting toegepast van resp. 5%, 7,5% en 10%. Dit, in overeenstemming met de bovenregionale afspraken over gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Voor 2015 is de bijdrage vastgesteld op € 1.182 per medewerker. Dat is een daling van 10% ten opzichte van de oorspronkelijke bijdrage (€ 1.313). De bijdragen voor Bergen is als volgt:

Tabel 5. Gemeentelijke bijdrage Bergen

Gemeente	Begroting SE's 2014	Gemeentelijke bijdrage				
		2014	2015	2016	2017	2018
Bergen	67,6	91.000	90.000	42.700	-	-

* De gemeentelijke bijdrage in deze tabel is een vooruitkijk op basis van de conceptbegroting. Deze kan nog wijzigen door bijvoorbeeld uitruil van SE's tussen gemeenten. Afrekening gebeurt op basis van definitieve realisatie.

Transitiebudget 2015.

Naast de gemeentelijke bijdrage vraagt WNK voor 2015 ook een bijdrage van gemeenten op basis van het in het Bedrijfsplan 2014-2018 opgenomen transitieprogramma. De hoogte van deze bijdrage vindt u terug in tabel 2 op pagina 4.

Uitvoering in 2015

Wij beschouwen 2015 als een overgangsjaar bij het invoeren van de drie decentralisaties op het sociaal domein. Dat geldt ook voor de Participatiewet. Gemeenten en WNK moeten gezamenlijk invulling geven aan nieuwe onderdelen, zoals loonkostensubsidie, werkbedrijf,

budgetten en criteria, wijong, dagbesteding, en wellicht Beschut werk. Daarbij zijn we afhankelijk van elkaar, maar ook van landelijke wetgeving en (boven) regionale partners. Nog niet alles is af op 1 januari 2015. In 2015 zullen we ervaring opdoen met nieuwe doelgroepen, werkwijzen en wetgeving die ons voeding geeft om het beleid en de uitvoering van de Participatiewet verder te verfijnen. Hiervoor is intensief overleg en een goede samenwerking tussen gemeenten en WNK noodzakelijk. Wij zullen ons hier de komende tijd dan ook op richten. Voor 1 januari 2015 willen wij in ieder geval afspraken met WNK hebben gemaakt over de inzet van het Participatiebudget in 2015. Daarbij leggen wij vast welke doelgroep wij welke instrumenten willen bieden en wat wij van WNK verwachten, tegen welke kosten.

Ten aanzien van Begroting 2015 WNK stelt het college de volgende zienswijze aan de raad voor:

- *Er zijn regionale afspraken gemaakt over de gemeenschappelijke regelingen (zie bijlage 4). Verzoek het AB WNK met een voorstel te komen hoe daarop aan te sluiten;*
- *De WNK begroting voldoet niet aan de BBV voorschriften. Verzoek het AB WNK om de begroting zodanig aan te vullen, dat deze daaraan wel voldoet;*
- *De transitie is een ingrijpende ontwikkeling, allereerst voor het bedrijf zelf, en ook voor de gemeenten in haar relatie tot WNK. Verzoek daarom het AB WNK om de gemeenteraad via de reguliere P&C cyclus, in casu eens per 4 maanden (mei, september en januari) te informeren over de voortgang van de realisatie van de begrotingsdoelstellingen.*

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij “ja” zegt?

De raad besluit:

5. De jaarrekening 2013 WNK voor kennisgeving aan te nemen
6. In te stemmen met het beschikbaar stellen van middelen voor 2014-2018 voor de transitie naar WNK Personeelsdiensten aan de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland
7. Akkoord te gaan met het uitgangspunt ingaande 2015 tot 2018 om 60% van het vrij te besteden Participatiebudget in te zetten bij WNK Personeelsdiensten. Jaarlijks wordt door de gemeenten bepaald hoe dit budget wordt ingezet.
8. De volgende zienswijze op de begroting 2015 WNK bij het AB WNK in te dienen:
 - a. Er zijn regionale afspraken gemaakt over de gemeenschappelijke regelingen. Wij verzoeken het AB WNK met een voorstel te komen hoe daarop aan te sluiten;
 - b. De WNK begroting voldoet niet aan de BBV voorschriften. Wij verzoeken het AB WNK om de begroting zodanig aan te vullen, dat deze daaraan wel voldoet;
 - c. De transitie is een ingrijpende ontwikkeling, allereerst voor het bedrijf zelf, en ook voor de gemeenten in haar relatie tot WNK. Wij verzoeken het AB WNK daarom om de gemeenteraad via de reguliere P&C cyclus, in casu eens per 4 maanden (mei, september en januari) te informeren over de voortgang van de realisatie van de begrotingsdoelstellingen.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

- ☐ collegebevoegdheid:
- ☒ raadsbevoegdheid: budgetrecht en het recht een zienswijze in te dienen op de concept begroting van een GR
- ☐ opiniërend:
- ☐ kaderstellend:
- ☐ maatschappelijk urgent:
- ☐ budgetrecht:
- ☐ anders, nl.:

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

Regionale samenwerking

- ☒ vindt plaats met gemeenten/via gemeenschappelijke regeling: GR WNK
- ☐ is onderwerp van onderzoek met gemeenten:
- ☐ wordt nog niet onderzocht, biedt wel mogelijkheden omdat:
- ☐ komt hier niet voor in aanmerking omdat:

Burgerparticipatie: nee, zonder overleg met adviseurs burgerparticipatie

Externe communicatie: nee, zonder overleg met communicatieadviseurs

Extern overleg gevoerd met: WNK

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Om het weerstandsvermogen en de reservepositie bij WNK weer op orde te brengen is een positieve exploitatie noodzakelijk. Het AB WNK neemt daartoe maatregelen, gericht op het saneren en herstructureren van WNK. De maatregelen heeft WNK nu in een nieuw bedrijfsplan 2014-2018 opgenomen.

De gemeenten in de regio Alkmaar zijn in de GR WNK aan elkaar verbonden. Daarbij is de afspraak gemaakt dat de tekorten van het bedrijf worden verhaald op de acht deelnemende gemeenten. Wanneer de gemeenten nu besluiten geen re-integratiegelden meer te besteden bij WNK, dan loopt het WNK veel inkomsten mis. De kans dat WNK een financieel gezond bedrijf wordt is in dat geval zeer klein. Bovendien moeten we als gemeenten de financiële tekorten vervolgens opvangen, vanuit andere posten. Daarnaast heeft WNK ervaring met de doelgroep van de Participatiewet en is het logisch om deze expertise in de toekomst te benutten. Dat zijn de redenen waarom het nu de beste optie is om WNK te steunen in zijn transitie en de samenwerking met het bedrijf zoveel mogelijk op te zoeken.

De deelnemende gemeenten spelen bij het bereiken van een structurele sluitende exploitatie eveneens een cruciale rol. Buiten de op de markt verkregen omzet, is WNK voor een groot deel afhankelijk van de werkzaamheden die de gemeenten aan WNK gunnen. Gezien de financiële verbondenheid van de gemeenten met WNK, kunnen gemeenten hun invloed op de exploitatie versterken door in het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid de maximale ruimte binnen de Europese aanbestedingsregels te benutten om meer werk te gunnen aan WNK.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

Wanneer de raden instemmen met het beschikbaar stellen van het transitiebudget, zal WNK de acties in het Bedrijfsplan verder kunnen oppakken. De zienswijzen op de begroting van alle GR gemeenten worden verzameld en verwerkt in de definitieve begroting 2015. Deze moet uiterlijk 15 november 2014 zijn vastgesteld en zijn ingediend bij de provincie.

Door het indienen van de zienswijze op de begroting verzoekt de raad WNK de gemeenteraad via de reguliere P&C cyclus te informeren over de voortgang van de realisatie van de begrotingsdoelstellingen en dus over de voortgang van de transitie.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

In de Tussentijdse Rapportage 2014 van de gemeente Bergen zijn voor 2014 en 2015 extra middelen aangevraagd voor de transitie van WNK. Daarnaast is een gemeentelijke bijdrage aan WNK structureel in de programmabegroting opgenomen.

Zoals uit tabel 6a blijkt is er voor 2015 nog een tekort in de dekking van €46.800, ondanks de extra middelen die zijn aangevraagd in de Tussentijdse Rapportage. Dit tekort wordt veroorzaakt door het feit dat de transitie later in 2014 kon starten dan eerder werd verondersteld en er nu meer kosten in 2015 moeten worden gemaakt. De totale kosten van de transitie zijn dus niet gewijzigd ten opzichte van eerdere plannen, alleen de verdeling van de kosten over de jaren. We stellen voor de resterende bedragen voor 2015 en 2016 (€46.800 plus €7.500) op de te nemen bij de Programmabegroting 2015.

Tabel 6a. Dekking transitieplan en gemeentelijke bijdrage Bergen

Gemeente Bergen	2014	2015	2016	2017	2018
Gevraagd:					
Transitiebudget (tabel 2)	60.400	118.800	61.800	34.500	4.300
Gemeentelijke bijdrage (tabel 4)	91.000	90.000	42.700		
Totaal gevraagd	151.400	208.800	104.500	34.500	4.300
Beschikbaar:					
Gemeentelijke bijdrage	97.000	97.000	97.000	97.000	97.000
Extra aangevraagd in TR 2014	54.000	65.000			
Totaal beschikbaar	151.000	162.000	97.000	97.000	97.000
Restant	-400	-46.800	-7.500	62.500	92.700

Op basis van de huidige plannen zou de gemeentelijke bijdrage vanaf 2016 naar beneden kunnen. Aangezien het nieuwe verdienmodel zich nog moet bewijzen, vinden we het voorbarig om deze bedragen nu af te ramen. Voorzichtigheidshalve stellen we voor om bij de programmabegroting 2016 te bezien of de bijdrage kan worden verlaagd tot 0. Vooralsnog laten we de huidige gemeentelijke bijdrage in tact in onze begroting.

- ☐ open-einde regelingen:
- ☐ garantieverplichtingen:
- ☐ risico's gemeentelijke eigendommen:
- ☒ overige risico's:
- ☒ opgenomen in het risicomanagementsysteem (Naris):

Risico's

- Het afstoten van bedrijven en leveren van de personeelsdiensten brengen bepaalde onzekerheden en risico's met zich mee. Om deze risico's zoveel mogelijk te beperken zal het WNK een toezicht op de bedrijfsvoering inrichten, gekoppeld aan kwartaalsturing. Een risico dat hiermee samenhangt is of WNK tijdig kan beginnen met de transitie of dat door een latere start de verdeling over de jaarschijven anders wordt. Daarnaast heeft het Algemeen Bestuur op 25 juni ingestemd met de uitwerking van een verdienmodel van kosten, baten en risico's bij de regionale samenwerking op het gebied van schoonmaak, groen, catering etc. De vraag is of het nieuwe bedrijfsmodel voldoende inkomsten oplevert. Onderbouwingen van het model zijn niet altijd helemaal helder. Binnen het nieuwe verdienmodel gaat WNK ervan uit dat gemeenten veel werk gaan 'inbesteden' bij WNK. Kort gezegd betekent dat gemeenten diensten als schoonmaak, groen en catering direct, zonder aanbesteden, aan WNK gunnen. Juridisch gezien worden de mogelijkheden hiervan momenteel onderzocht.
- Een ander risico wordt veroorzaakt door de snelheid waarmee het aantal SW-ers de komende jaren afneemt. Vanuit het Rijk wordt uitgegaan van een bepaalde afbouw, op basis waarvan de komende jaren het Participatiebudget (mede) wordt toegekend. De afbouw zal niet in iedere regio of gemeente gelijk lopen, omdat zij afhankelijk is van meerdere sociale factoren (overlijden, verhuizing). Als de afbouw langzamer gaat dan dat het Rijk nu inschat zullen de kosten voor de SW hoger zijn. Er zijn dan immers meer SW plekken die nog betaald moeten worden. Vooralsnog lijkt het er niet op dat het Rijk hier rekening mee houdt bij het toekennen van het Participatiebudget. Er staat dan dus onvoldoende Rijksvergoeding tegenover. Gemeenten moeten dit risico opvangen.
- De kosten die gemeenten moeten maken om de transitie van WNK mogelijk te maken zijn aanzienlijk. Bovendien zijn er geen garanties of het nieuwe bedrijfsmodel van WNK gaat opleveren wat het belooft. Dit vormt dus duidelijk een risico en als gemeenten zullen we de komende tijd samen met WNK de vorderingen goed in de gaten moeten houden. Niets doen en niet in transitie gaan is echter geen optie omdat de kosten dan alleen maar zullen stijgen.
- Als uitgangspunt in de begroting wordt een loonstijging van 0% gehanteerd. De vraag is of, als de werkelijkheid hiervan afwijkt, WNK deze loonstijging kan doorberekenen in de tarieven.

8. *Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?*

De aangekondigde transitie van WNK is in lijn met de nieuwe Participatiewet. Zoals eerder vermeld is er eigenlijk geen alternatief dan het gevraagde transitiebudget te voldoen, omdat dit volgens de regels van de statuten van de GR is.

Bijlagen:

1. Jaarrekening 2013 WNK
2. Bedrijfsplan WNK personeelsdiensten 2014-2018
3. Begroting 2015 WNK
4. 4. Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen

Bergen, 26 augustus 2014

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman
secretaris

drs. H. Hafkamp
burgemeester